

PLAN SIGURNOSTI

I

PROTOKOLI POSTUPANJA

U IV. OSNOVNOJ ŠKOLI BJELOVAR

Na temelju odredbi članka . Statuta IV. osnovne škole Bjelovar i točke 6. Protokola o kontroli ulaska i izlaska u školskim ustanovama, Školski odbor IV. osnovne škole Bjelovar donosi sljedeći

PLAN SIGURNOSTI ŠKOLSKE USTANOVE I PROTOKOL POSTUPANJA

UVOD

Plan sigurnosti i protokoli postupanja su interni dokumenti IV. osnovne škole Bjelovar koji služe za prevenciju rizičnih situacija i pravilno postupanje ako do njih dođe, s ciljem zaštite učenika i zaposlenika škole.

Protokolom su definirana pravila dežurstava, ulaska roditelja i drugih osoba u školu te postupanja u slučajevima poput:

- bolesti ili ozljede učenika
- sukoba i nasilja među učenicima (uključujući elektroničko nasilje)
- nasilja odraslih nad djecom i obrnuto
- zanemarivanja i zlostavljanja u obitelji
- seksualnog uznemiravanja
- samoozljeđivanja i suicidalnih misli kod učenika
- mogućih kriznih situacija

Protokol se temelji i na zakonskim propisima Republike Hrvatske, Ustavu te Konvenciji o pravima djeteta. Zakon o odgoju i obrazovanju propisuje da svi zaposlenici škole moraju štiti prava učenika i odmah prijaviti svako kršenje tih prava ravnatelju, koji obavještava nadležna tijela.

Način postupanja propisan je sljedećim zakonima i dokumentima:

- Zakonom o odgoju i obrazovanju
- Kaznenim zakonom
- Zakonom o zaštiti od nasilja u obitelji
- Zakonom o elektroničkim medijima
- Pravilnicima o zaštiti prava učenika, pedagoškim mjerama i radu s djecom s teškoćama
- Razni protokoli Vlade RH i Ministarstva znanosti i obrazovanja o postupanju u slučaju nasilja, zlostavljanja i kriznih situacija

Plan sigurnosti uključuje i prijedloge mjera koje će škola provoditi u budućnosti kako bi se dodatno poboljšala sigurnost učenika i djelatnika.

PRAVILA DEŽURSTVA I BORAVKA U ŠKOLI

1. Tko dežura u školi?

Tijekom radnog vremena u školi dežuraju:

- učitelji i stručni suradnici
- spremačice
- domar
- ili operativni djelatnik za sigurnost i civilnu zaštitu.

Raspored dežurstva određuje ravnatelj. Raspored dežurstva učitelja i stručnih suradnika objavljen je na oglasnoj ploči škole.

2. Što rade dežurne spremačice i domar?

- Puštaju u školu roditelje i druge posjetitelje koji su prethodno dogovorili sastanak.
- Vode evidenciju o posjetiteljima koji nisu zaposlenici škole.
- Daju informacije građanima koji se obrate školi.

3. Što rade dežurni učitelji i stručni suradnici?

- Brinu o sigurnosti učenika.
- Podsjećaju učenike na poštivanje pravila ponašanja u školi.
- Reagiraju u slučaju sukoba ili opasnosti.
- O svim važnim događajima pišu izvješće ravnatelju.

4. Kada učenici smiju ući u školu?

- Ulaz se otvara u 07:50 . Nakon toga se vrata mogu otvoriti samo iznutra.
- Učenike puštaju dežurna spremačica, domar i/ili osoba ovlaštena za poslove školske sigurnosti, s kojom je škola sklopila ugovor o radu
- Učenici koji nemaju prvi sat mogu ući 10 minuta prije svoje nastave.
- Vrata na glavnom ulazu su zaključana i za vrijeme odmora.

5. Odlasci učenika iz škole

- Učenici nakon nastave odmah napuštaju školu kroz glavni ulaz.
- Mogu ostati dulje samo ako imaju zakazanu aktivnost unutar škole.
- Dežurstvo učitelja završava kada zadnji učenik napusti školu.

ULAZAK RODITELJA I DRUGIH OSOBA U ŠKOLU

- Zbog sigurnosti i nesmetane nastave, roditelji i druge stranke mogu ući u školu samo uz prethodnu najavu ili u dogovorenom terminu.
- Na glavnom ulazu dočekuje ih spremačica te dalje upućuje u skladu s razlogom dolaska.
- Ako se održava roditeljski sastanak, učitelj dočekuje roditelje na ulazu, vodi ih u učionicu ako na ulazu u školu nije prisutna službena osoba iz škole.
- Vanjski suradnici evidentiraju se na ulazu, uz navođenje svrhe posjeta.

POSTUPANJE U SLUČAJU BOLESTI ILI OZLJEDE UČENIKA

1. Tko zbrinjava učenika?

- U školi: učitelj koji vodi sat.
- Na terenskoj nastavi: učitelj koji se prvi zatekao uz učenika.

2. Ako je ozljeda lakša (npr. ogrebotina, masnica, kratkotrajno krvarenje iz nosa):

- Učitelj koristi pribor za prvu pomoć iz ormarića
- Roditelji se obavještavaju što je prije moguće.

3. Ako je riječ o lakšoj bolesti (npr. glavobolja, mučnina, zubobolja):

- Učitelj ili stručni suradnik kontaktira roditelje da dođu po dijete.
- Zabranjeno je zaposlenicima samoinicijativno davati lijekove učenicima.

4. Ako je bolest ili ozljeda teža:

- Odmah se zove Hitna pomoć (112 ili 194).
- Obavještavaju se roditelji, stručni suradnici i ravnatelj.
- Dok Hitna pomoć ili roditelji ne dođu, učenik je pod nadzorom učitelja ili stručnog suradnika.
- Učenika do bolnice prati roditelj, a po potrebi učitelj (u slučaju da roditelj ne može osobno doći po svoje dijete).

5. Nakon ozljede:

Učitelj koji je bio prisutan dužan je napisati službenu zabilješku (u e-dnevnik) te obavijestiti Razredno vijeće i obavijestiti ravnatelja.

Pojašnjenje: što je lakša, a što teža bolest ili ozljeda?

Lakše bolesti/ozljede:

- Temperatura iznad 37°C
- Višestruko povraćanje ili proljev
- Dugotrajna bol (preko 60 minuta)
- Manje ozljede: ogrebotine, manje posjekotine, blaži udarci, uganuća
- Promjene na koži: osip, svrbež, blaže opekline

Teže bolesti/ozljede:

- Gubitak svijesti

- Epileptični ili astmatični napadaj
- Prijelomi, padovi, jaki udarci, obilno krvarenje
- Strano tijelo u oku, uhu ili nosu
- Alergijske reakcije, anafilaktički šok
- Poremećaji ponašanja: agresivnost, suicidalnost, alkohol ili droga

POSTUPANJE U SLUČAJEVIMA NASILJA

Razlika između sukoba i nasilja među učenicima:

Sukob je neslaganje među učenicima bez namjere da se nanese šteta. Učenici mogu razgovarati, dogovoriti se i razriješiti situaciju bez pobjednika i poraženog.

Vršnjačko nasilje uključuje namjerno, ponavljajuće ponašanje koje šteti drugom učeniku. Obično postoji neravnoteža moći (jači protiv slabijeg, grupa protiv pojedinca).

Primjeri vršnjačkog nasilja:

- Fizičko: udaranje, guranje, čupanje, pljuvanje
- Psihičko: vrijeđanje, ismijavanje, ogovaranje, isključivanje
- Oduzimanje ili uništavanje stvari
- Spolno uznemiravanje ili prisiljavanje

Postupanje u slučaju vršnjačkog sukoba:

1. Učitelj prekida sukob i obavještava razrednika, stručnu službu i ravnatelja.
2. Održavaju se razgovori s učenicima kako bi se čula njihova strana i pronašlo rješenje.
3. Roditelji se pozivaju u školu radi savjetovanja.
4. Po potrebi se uključuje stručna služba.
5. Sve se dokumentira bilješkama u e-dnevnik.

Postupanje u slučaju vršnjačkog nasilja:

1. Nasilje se odmah prekida; ako je potrebno, poziva se policija.
2. Učenik koji je doživio nasilje dobiva podršku razrednika, stručnog suradnika, ravnatelja.
3. Razgovara se s počiniteljem i njegovim roditeljima.
4. U slučaju težeg nasilja, obavještavaju se Centar za socijalnu skrb i druge nadležne institucije.
5. Škola pruža u okviru svojih mogućnosti, potrebnu stručnu pomoć i podršku.

Elektroničko nasilje:

To je nasilje koje se događa putem interneta ili elektroničkih uređaja (npr. mobitel, računalo). Obuhvaća vrijeđanje, prijetnje, širenje neprimjernog sadržaja i slično.

1. Obavijestiti razrednika, stručnog suradnika, a prema potrebi i ravnatelja.

2. Razgovarati s uključenim učenicima i svjedocima.
3. Kontaktirati roditelje.
4. Prijaviti nadležnim tijelima.
5. Pružiti podršku i provoditi edukaciju o sigurnom ponašanju na internetu.

Seksualno nasilje:

Obuhvaća svaki neželjeni seksualni čin, komentar ili dodir.

1. Odmah prekinuti nasilje, ako je potrebno pozvati Hitnu pomoć.
2. Razgovor s učenikom vodi stručni suradnik u sigurnom i smirenom okruženju.
3. O događaju se obavještava ravnatelj, roditelji (ako nisu počinitelji) i nadležne institucije.
4. Ako je počinitelj zaposlenik škole, škola odmah obavještava policiju
5. Škola pruža podršku žrtvi i savjetuje sve uključene.

Nasilje odraslih osoba prema učenicima:

1. Odmah prekinuti nasilje i ako je potrebno, pozvati policiju.
2. Obavijestiti ravnatelja i stručnu službu.
3. Razgovor s učenikom i roditeljem koji nije počinitelj.
4. Slanje obavijesti nadležnim službama.
5. Vođenje bilješki i evidencija.

Obiteljsko nasilje ili zanemarivanje:

1. Ako dijete povjeri informaciju učitelju – saslušati ga s podrškom.
2. Obavijestiti stručne suradnike i ravnatelja.
3. Obaviti razgovor s djetetom i roditeljem (ako nije počinitelj).
4. Ravnatelj obavještava socijalnu službu, policiju i ostale nadležne institucije.
5. Slučaj se dokumentira i po potrebi savjetuje s drugim stručnim službama.

Nasilje među odraslima u školi:

1. Pokušati prekinuti sukob, zatražiti pomoć ili pozvati policiju.
2. Obavijestiti ravnatelja i stručni tim.
3. Ako je osoba unijela oružje ili opasan predmet – odmah pozvati policiju.
4. Vođenje službene zabilješke o događaju.

Učenik prijeti ili donosi oružje u školu:

1. Obavijestiti razrednika i stručnu službu. Ako je moguće, učenika zamoliti da preda predmet.
2. Razgovarati s učenikom i kontaktirati roditelje.
3. Prijava institucijama i mogućnost izricanja pedagoških mjera.
4. Uključivanje stručne pomoći za učenika i, po potrebi, svjedoke nasilja.
5. Vođenje dokumentacije.

PROTOKOL POSTUPANJA U SLUČAJU SAMOOZLJEĐIVANJA I/ILI SUICIDALNIH NAMJERA UČENIKA

Kada škola sazna da se učenik samoozljeđuje

- Ako učitelj primijeti ozljede (porezotine, opekotine...) ili ako se učenik povjeri da se samoozljeđuje, učitelj vodi individualni razgovor s učenikom, ostaje smiren i osigurava privatnost. Nakon toga obavještava stručnu službu i piše službenu zabilješku.
- Stručni suradnik razgovara s učenikom, prikuplja informacije od razrednika i drugih učitelja te procjenjuje rizik. Po potrebi obavještava školskog liječnika i predlaže upućivanje psihijatru.
- Roditelji se obavještavaju ako to ne predstavlja rizik za učenika. Ako postoji opasnost od zlostavljanja, uključuje se Zavod za socijalni rad.
- Psiholog pruža daljnju podršku (sigurnosni plan, praćenje, ponovne procjene). Suradnja s roditeljima, razrednicima, školskim liječnikom i drugim stručnjacima je ključna. Važno je poštivati povjerljivost.

Ako se samoozljeđivanje dogodi u školi ili na terenskoj nastavi

- Osoba koja se prva zatekne s učenikom (učitelj ili stručni suradnik) zbrinjava ga. Za lakše ozljede koristi se pribor za prvu pomoć. U slučaju težeg stanja poziva se Hitna pomoć, a obavještavaju se roditelji, ravnatelj i stručni suradnici.
- Učitelj razgovara s učenikom i upućuje ga psihologu (npr. Obiteljski centar) ili pedagogu te piše službenu zabilješku u e-dnevnik.
- Psiholog provodi procjenu rizika, obavještava školskog liječnika i po potrebi kontaktira Zavod za socijalni rad ili policiju. Planira se povratak učenika u školu u suradnji sa svim uključenima.

Ako se širi snimka samoozljeđivanja

- Učitelj, razrednik ili stručni suradnik utvrđuju okolnosti i razgovaraju s učenicima. Piše se službena zabilješka. Ako je na snimci učenik škole, primjenjuje se protokol za samoozljeđivanje.
- Sadržaj objavljen na društvenim mrežama prijavljuje se prema uputama MUP-a. Procjenjuju se potrebe učenika i razreda te se, po potrebi, organizira podrška.

Kod grupnog ili serijskog samoozljeđivanja

- Zbog rizika od emocionalne zaraze ne provode se grupne edukacije. Postupanje je individualno, u skladu s postojećim protokolima.

Kada škola sazna za suicidalne misli ili planove

- Ako se učenik povjeri učitelju, učitelj vodi razgovor prema smjernicama i obavještava stručnog suradnika. Isto vrijedi ako se zabrinjavajući sadržaji primijete u pisanim radovima ili dojave druge osobe.
- Stručni suradnik pedagog razgovara s učenikom i odlučuje hoće li se obavijestiti roditelji. Ako postoji rizik zlostavljanja, uključuje se Zavod za socijalni rad.
- Učenik se po potrebi upućuje psihijatru, a stručnjaci mu pružaju daljnju podršku. Suradnja svih uključenih je važna, uz poštivanje povjerljivosti.

POSTUPANJE ŠKOLE U KRIZNIM SITUACIJAMA

Krizni događaj je iznenadan i rijedak događaj koji izaziva snažan osjećaj stresa i uznemirenosti. Može uključivati gubitak osobe, stvari ili vrijednosti i pogađa pojedinca, grupu, razred ili cijelu školu. Djeca i odrasli u takvoj situaciji osjećaju da ne mogu sami izaći iz problema koristeći svoje uobičajene načine suočavanja.

Kriza je psihičko stanje koje nastaje zbog kriznog događaja. Osoba može imati osjećaj gubitka kontrole, biti preplavljena emocijama, zbunjena, a njena unutarnja ravnoteža je narušena.

Školski sigurnosni tim osnovan je kako bi planirao i vodio postupke u kriznim situacijama. Ovisno o situaciji, mogu se pridružiti i učitelji, posebno razrednici.

Taj tim postupa prema unaprijed pripremljenim smjernicama, odmah po kriznom događaju i dok ne stigne vanjski Tim za psihološke krizne intervencije. Po potrebi, tim nastavlja djelovati i nakon njihova odlaska, posebno ako se radi o slučaju poput samoubojstva učenika.

Tim za psihološke krizne intervencije u odgoju i obrazovanju djeluje na razini cijelog sustava i pomaže u vrtićima, školama i drugim obrazovnim ustanovama. Uključuje se kada se dogodi nešto jako teško, poput:

1. Ozbiljnih ozljeda ili ugroze života (npr. pokušaj samoubojstva, nasilje, talačka situacija).
2. Smrtnih slučajeva (npr. samoubojstvo, nesreća, ubojstvo).
3. Katastrofa većih razmjera (npr. požar, poplava).

U tim slučajevima, ravnatelj škole obavještava resorno ministarstvo. Uz obavijest je potrebno pripremiti osnovne podatke:

- Što se dogodilo?
- Kada i gdje se dogodilo?
- Koliko je osoba uključeno?
- Tko je izravno ili neizravno pogođen?
- Kako se osjećaju i gdje su sada te osobe?
- Jesu li već reagirale hitne službe?
- Što je škola dosad poduzela?

Na temelju tih informacija, ravnatelj i stručna služba odlučuje o potrebi za kriznom intervencijom. Službena zabilješka o događaju i postupanju treba sadržavati:

- Datum, vrijeme i mjesto događaja
- Imena sudionika
- Kratki opis što se dogodilo
- Poduzete aktivnosti škole
- Sažetak razgovora s učenicima
- Sažetak razgovora s roditeljima

SMJERNICE ZA RAZGOVOR S UČENICIMA U OSJETLJIVIM SITUACIJAMA

Razgovor s učnikom u slučaju nasilja

Kada učitelj sazna da je učenik doživio nasilje ili mu se učenik povjeri, važno je voditi razgovor pažljivo i s podrškom. Smjernice za taj prvi razgovor:

1. Pristupite učeniku s razumijevanjem. Na primjer:
„Primijetio sam da se nešto događa između tebe i tvojih vršnjaka. Vidim da si uznemiren/na i želio/željela bih ti pomoći. Želiš li razgovarati?“
2. Ako je učenik sam prišao učitelju, pohvalite ga:
„Pokazao/la si veliku hrabrost što si to podijelio/la sa mnom.“
3. Aktivno slušajte i dopustite učeniku da sam ispriča što se dogodilo. Postavljajte otvorena pitanja poput:
„Što se dogodilo?“, *„Tko je bio prisutan?“*, *„Koliko to traje?“*
4. Ako postoji sumnja na seksualno nasilje, dopustite učeniku da sam odluči što i koliko želi reći, bez pritiska ili sugestivnih pitanja.
5. Parafrizirajte kako biste provjerili jeste li dobro razumjeli:
„Ako sam dobro shvatio, želiš reći da...“
6. Validirajte njegove emocije i izrazite podršku:
„Sasvim je u redu da se osjećaš tužno ili ljuto. Pokazao/la si snagu što si to podijelio/la.“
7. Objasnite što slijedi i koja je odgovornost učitelja:
„Ono što si mi rekao/la je važno i zbog tvoje sigurnosti trebam to podijeliti sa stručnim suradnicama i ravnateljicom. One ti mogu pružiti pomoć. Želiš li da pođemo zajedno do njih?“

Razgovor s učnikom koji se samoozljeđuje ili ima suicidalne misli

a) Smjernice za učitelje:

- Pohvalite učenika što je progovorio:
„Pokazao/la si veliku hrabrost što si mi se povjerio/la.“
- Uočite i imenujte emociju koju primjećujete:
„Vidim da si tužan/na i želim ti pomoći. Možemo li razgovarati o tome?“
- Parafrizirajte učenikove riječi s razumijevanjem:
„Zvuči kao da prolaziš kroz teško razdoblje i da ti se čini kako ti samoozljeđivanje pomaže. No vjerujem da postoje i drugi načini da se osjećaš bolje.“
- Jasno recite gdje prestaju vaše mogućnosti i ponudite stručnu pomoć:

„Nemam dovoljno znanja o ovome, ali naša stručna služba ima i oni ti mogu pomoći. Želiš li da pođemo zajedno do njih?“

Popis ormarića prve pomoći u školi

Ormarići prve pomoći nalaze se na sljedećim lokacijama:

- Kabinet tjelesne i zdravstvene kulture
- Administracija

KLASA: 011-03/25-03/04

URBROJ: 2103-37-25-1

Bjelovar, 12. lipnja 2025.

PREDSJEDNICA ŠKOLSKOG ODBORA

Ivana Sabljak
Ivana Sabljak

Ovaj Plan sigurnosti školske ustanove i protokol postupanja objavljen je na oglasnoj ploči dana 12.06.2025. godine i stupa na snagu dana 13.06.2025. godine.

RAVNATELJ

mr. Nikola Margetić
mr. Nikola Margetić